

Zawiązanie porozumienia dotyczącego wspólnej realizacji ZIT MOF GW wydaje się być skuteczną próbą przezwyciężenia tych trudności. Istotą porozumienia jest zmiana podejścia do problemów MOF GW. Docenia się rolę działań przekraczających granice administracyjne i jednocześnie umożliwiających wspólne rozwiązywanie problemów. Powstała Strategia ZIT MOF GW w swym głównym założeniu stwierdza, że wymagane są działania zintegrowane, które wykorzystując posiadane kapitały wprowadzą innowacje służące tworzeniu lepszej, bardziej funkcjonalnej i przyjaznej przestrzeni społeczno- gospodarczej obszaru. Przekuwa się to na wizję rozwoju Miejskiego Obszaru funkcjonalnego Gorzowa Wlkp. do 2020 roku:

**Miejski Obszar Funkcjonalny Gorzowa Wlkp.
poprzez zintegrowane działania, kumulujące kapitał twórczy i potencjał
innowacyjny tworzy spójny i sprawny organizm społeczno-gospodarczy**

Wizję rozwoju będą realizowały dwa cele rozwojowe, które planuje się osiągnąć poprzez priorytety, czyli wiązki działań dotyczących różnych aspektów funkcjonowania obszaru.

MOF Gorzowa Wlkp. w sposób bardzo bolesny przeżył zmiany systemowe po 1989r. Tradycyjny przemysł zlokalizowany w Gorzowie Wlkp., bardzo energochłonny i zatrudniający pracowników w liczbach znacząco przekraczających rachunek ekonomiczny, w dużej mierze albo upadł, albo poddany został głębokiej restrukturyzacji, wiążącej się często z istotnymi zwolnieniami pracowników. Trzeba pamiętać, że przemysł Gorzowa Wlkp. zatrudniał nie tylko mieszkańców tego miasta, ale także ludność pochodzącą z gmin MOF GW, a także z szerszego obszaru. W kolejnych latach potencjał przemysłowy MOF GW został odbudowany, w dużej mierze dzięki przygranicznemu położeniu oraz wykorzystaniu dotychczasowej infrastruktury, przy czym na pierwszym etapie zabiegano o każdego inwestora, oferującego jakiegokolwiek miejsca pracy. Po rozwiązaniu najbardziej palących problemów egzystencjalnych, istotne stało się pozyskiwanie inwestorów o bardziej zaawansowanym potencjale technologicznym, tak aby koszty pracy nie były jedynym argumentem przemawiającym za inwestycją na naszym terenie.

W chwili obecnej MOF GW staje przed dwojakim zadaniem: pozyskiwaniem kolejnych inwestycji celem wykorzystania pozostałych rezerw na rynku pracy oraz poprzez wywołanie konkurencji pomiędzy pracodawcami – osiągnięcie wzrostu płac, a także utrzymaniem obecnych na naszym rynku inwestorów – tak aby nie paść ofiarą delokalizacji i nie utracić funkcjonujących tu fabryk na rzecz krajów oferujących niższe koszty zatrudnienia. Interwencja w ramach Strategii ZIT pozwoli osiągnąć te cele, poprzez zbrojenie terenów inwestycyjnych, których deficyt został zidentyfikowany w diagnozie, intensywną promocję

gospodarczą, prowadzoną zarówno na rynku krajowym, jak i zagranicznych, a także (nawet przede wszystkim) działania związane z rozwojem kapitału ludzkiego. Integrując działania infrastrukturalne polegające na utworzeniu Centrum Edukacji Zawodowej (w ramach większej struktury Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu łączącej zagadnienia edukacji, rynku pracy i rozwoju przedsiębiorczości), z działaniami o charakterze miękkim skierowanymi przede wszystkim do szkół zawodowych, ale także promujących istotne umiejętności wśród uczniów szkół ogólnokształcących (np. w zakresie TIK) osiągniemy podaż wysokokwalifikowanej grupy pracowników, których brak definiowany jest przez wielu pracodawców (co wskazane zostało w diagnozie na podstawie Foresightu regionalnego). Interwencja w tym zakresie uzupełniana będzie także działaniami związanymi z promocją edukacji przedszkolnej, zgodnie z zaobserwowanym w Europie trendem, wskazującym, że problemy demograficzne są najmniejsze (lub ich nie ma) w tych krajach, które ułatwiają włączenie kobiet na rynek pracy poprzez redukcję sprzeczności pomiędzy karierą zawodową, a macierzyństwem, jak ma to miejsce np. we Francji, czy Szwecji. Warto nadmienić, że działania proponowane w ramach ZIT komplementarne są do interwencji w ramach podstawowej alokacji RPO i projektów zrealizowanych w perspektywie 2007-13 przez opisywany w diagnozie Gorzowski Ośrodek Technologiczny.

Kwestie rozwoju gospodarczego są silnie powiązane ze skomunikowaniem zewnętrznym oraz wewnętrznym, na co szczególną uwagę zwrócono np. w Strategii Rozwoju MOF GW. Interwencja w ramach ZIT będzie dotyczyć obu tych wymiarów. Budowa sieci dróg rowerowych uczyni MOF GW bardziej spójnym, dając dogodny, neutralny dla środowiska, dojazd do zakładów pracy oraz aktywizując nowe obszary, szczególnie w gminach strefy zewnętrznej MOF. Natomiast droga o charakterze regionalnym, przewidywana do realizacji jako projekt strategiczny, łączy się nie tylko z siecią TEN-T, ale także stanowi dojazd do granicy z Niemcami. Interwencja z wykorzystaniem instrumentu ZIT będzie obejmowała także działania związane z rozbudową infrastruktury komunikacji publicznej w gminach MOF, komplementarnej do projektów zakładających rozwój komunikacji zbiorowej przewidywanych do realizacji ze wsparciem POIŚ (infrastruktura i tabor tramwajowy) oraz RPO (tabor autobusowy).

Wskazywany powyżej rozwój przemysłu nie pozostał obojętny dla stanu środowiska naturalnego. Strategia ZIT w ramach działań na rzecz poprawy stanu środowiska, ograniczania zmian klimatycznych oraz zmniejszania energochłonności gospodarki zakłada kompleksową termomodernizację obiektów użyteczności publicznej oraz wspomnianą powyżej rozbudowę transportu niskoemisyjnego. Działania te w powiązaniu z pozostałymi elementami Planu Gospodarki Niskoemisyjnej przyniosą szereg efektów, zarówno o charakterze gospodarczym, jaki i ekologicznym.

Kolejnym obszarem działań są zadania z zakresu dziedzictwa narodowego oraz rewitalizacja. Efektem realizacji Strategii ZIT będzie wykorzystanie zasobów leżących w gminach MOF, które teraz nie są w pełni wykorzystywane. Efektem realizacji Strategii ZIT będzie włączenie jak najbardziej licznego procenta społecznego MOF GW w procesy rozwojowe, a także pobudzenie sektora usług, który w porównaniu z rolnictwem w gminach wiejskich i przemysłem na terenie MOF GW, jest niewystarczająco rozwinięty.

Tak więc realizacja zakładanych celów oraz działań przyczyni się do długotrwałej poprawy warunków gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, społecznych i demograficznych na obszarze MOF GW. Wskaźniki produktu i rezultatu odnoszące się do zakładanych celów przedstawia Załącznik nr 1 i 2 do Strategii ZIT MOF GW.

Opis celów rozwojowych Strategii ZIT MOF GW:

Cele rozwojowe Strategii ZIT MOF GW są powiązane z systemem wsparcia ustalonym dla formuły ZIT przez Województwo Lubuskie w Regionalnym Programie Operacyjnym Lubuskie 2020. Opisane w rozdziale 7 Priorytety rozwojowe oraz Działania, realizujące dwa Cele rozwojowe, powiązane są z problemami MOF GW, zdefiniowanymi w rozdziale 4.7., będącym podsumowaniem diagnozy obszaru wsparcia.

Cel rozwojowy Nr 1: Podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw, jakości edukacji i zewnętrznej dostępności MOF GW.

Zarówno Gorzów Wlkp. jak i towarzyszące gminy (Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Santok) tworzą silny i prężnie rozwijający się ośrodek gospodarczy w regionie na co wskazuje zarówno liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, jak i wskaźnik przedsiębiorczości mieszkańców (mierzony liczbą podmiotów na 10 tys. mieszkańców).

Na wskazanych polach MOF GW przewyższa średnią krajową jak również poziom zaawansowania rozwoju charakterystyczny dla Województwa Lubuskiego. Odnotowany potencjał (mocna strona), mający swoje źródła w przemysłowych tradycjach obszaru, należy wzmocnić poprzez utrwalanie przewagi konkurencyjnej oraz podnoszenie innowacyjnych możliwości społecznych i gospodarczych. Potencjał innowacyjny i kapitał twórczy to podstawowe źródła budowania trwałej przewagi konkurencyjnej, a zarazem są to także kryteria jakie towarzyszyć powinny wszelkim przedsięwzięciom mającym na celu rozwój MOF GW. Tylko dzięki takiej filozofii poszukiwania nowych kierunków rozwoju można zapewnić miejscowym przedsiębiorcom czy mieszkańcom właściwe warunki funkcjonowania i życia. Aby MOF GW utrwalił swoją konkurencyjność oraz osiągnął status lidera kreatywności, istotnym jest wielokierunkowe oddziaływanie oraz zintegrowane kształtowanie

klimatu rozwoju. Podejmowane działania powinny zatem odnosić się zarówno do wsparcia dla sektora gospodarczego jak i być ukierunkowanymi na czynnik ludzki. Takie kompleksowe działanie jest uzasadnione silną zależnością rozwoju gospodarczego od jakości zasobów ludzkich, jakie można zaoferować na rynku pracy. W najbliższej przyszłości istotne będą przedsięwzięcia zmierzające do wzmocnienia potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie MOF GW jak też rozwój infrastruktury wspierającej kapitał ludzki. Czynnikiem wspomagającym – w perspektywie otwarcia się MOFu zarówno na nowych inwestorów jak i nowe zasoby ludzkie będzie fizyczna poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru.

Cel rozwojowy nr 2: Gospodarka niskoemisyjna i funkcjonalna przestrzeń MOF GW.

Podstawowymi funkcjami dużych miast są: funkcja administracyjna, usługowa (w tym handlowa), kulturowa, edukacyjna, mieszkaniowa, przemysłowa, turystyczna. Wszystkie ze wskazanych funkcji są realizowane na obszarze Gorzowa. Rozszerzenie obszaru funkcjonalnego oddziaływania miasta spowodowało włączenie do tego systemu czterech sąsiadujących gmin, które z jednej strony najintensywniej korzystają z oferty miejskiej, a zarazem też (ze względu na procesy suburbanizacji) zaczynają ją uzupełniać np. poprzez podaż gruntów czy oferowanie różnego rodzaju usług – względnie zasobów pozwalających je rozwijać. Ze względu na terytorium jakim objęty został MOF GW, stanowiącym relatywnie niewielki i spójny obszar, łatwo jest wskazać funkcje, które należy rozwijać przez poszczególne jednostki terytorialne. I tak, za wiodącą ofertę samego Gorzowa należy uznać rozwinięty tam (sub)produkt usługowy, edukacyjny, inwestycyjny, mieszkaniowy.

W przypadku gmin Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa i Santok należy wzmacniać i/lub tworzyć ofertę komplementarną do wskazanej wyżej. Jednostki te niejako naturalnie podlegają procesom suburbanizacji dlatego warto zadbać, aby procesy rozwojowe dokonywały się przy wykorzystaniu endogenicznego potencjału tego obszaru. Istotne znaczenie dla rozwoju wskazanych gmin, w kooperacji z Gorzowem, będzie miała oferta mieszkaniowa (grunty przeznaczone pod zabudowę) oraz stworzenie dogodnych warunków dla rekreacji, jak również właściwe nasycenie infrastrukturą i ofertą usług społecznych.

W obliczu chęci pozyskania nowych mieszkańców istotne znaczenie będzie miał ten ostatni czynnik, jako oferta dla rodzin, dla których zapewniony zostanie dostęp do wysokiej jakości żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych, czy infrastruktura pozwalająca w aktywny sposób spędzić wolny czas.

Rozwój oparty o wskazaną powyżej ofertę powinien przebiegać w sposób zrównoważony zarówno w aspekcie społecznym, środowiskowym, jak i gospodarczym. Istotne będzie w tym kontekście zapewnienie czterech najistotniejszych łądów: urbanistyczno

– architektonicznego, funkcjonalnego, estetycznego i psychospołecznego, które wymaga podjęcia aktywności w dwóch zasadniczych obszarach: w zakresie planowania przestrzennego oraz w obszarze tworzenia komplementarnej infrastruktury i oferty usług.

7.Cele rozwojowe, priorytety i działania do realizacji w formule ZIT.

Tabela 37. Cele rozwojowe, priorytety i działania Strategii ZIT MOF GW.

WIZJA	CELE ROZWOJOWE	PRIORYTETY	DZIAŁANIA
Miejski Obszar Funkcjonalny Gorzowa Wlkp. poprzez zintegrowane działania, kumulujące kapitał twórczy i potencjał innowacyjny tworzy spójny i sprawny organizm społeczno-gospodarczy	1.Podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw, jakości edukacji i zewnętrznej dostępności MOF GW	1.1.Wysoki potencjał i konkurencyjność przedsiębiorstw w MOF GW.	1.1.1.Przygotowanie terenów inwestycyjnych.
		1.2.Wysoka jakość edukacji.	1.1.2.Promowanie przedsiębiorczości poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów.
			1.2.1.Wsparcie edukacji przedszkolnej w MOF GW.
			1.2.2.Wsparcie kształcenia ogólnego w MOF GW.
			1.2.3.Wsparcie kształcenia zawodowego w MOF GW.
	1.2.4.Rozwój infrastruktury edukacji zawodowej w MOF GW.		
	1.3.Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej MOF GW.	1.3.1. Rozwijanie infrastruktury drogowej zapewniającej dostępność do sieci TEN-T.	
	2.Gospodarka niskoemisyjna i funkcjonalna przestrzeń MOF GW	2.1. Przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną.	2.1.1. Zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej w MOF GW.
		2.2.Rozwój dziedzictwa kulturowego.	2.1.2. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej.
			2.2.1.Renowacja i promowanie zasobów kultury i dziedzictwa kulturowego w MOF GW.
2.3.Rozwój obszarów zmarginalizowanych.	2.3.1.Wsparcie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej w MOF GW.		

Źródło: opracowanie własne.

Cel rozwojowy 1: Podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw, jakości edukacji i zewnętrznej dostępności MOF GW.

Priorytet 1.1. Wysoki potencjał i konkurencyjność przedsiębiorstw w MOF GW.

Działanie 1.1.1. Przygotowanie terenów inwestycyjnych.

Uzasadnienie:

Zasadą wynikającą z niezależności samorządu jest samodzielne ponoszenie odpowiedzialności za efekty prowadzonej polityki rozwoju i rozwój przedsiębiorczości lokalnej.

Gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego, w zakresie swojego władztwa posiada instrumenty, umożliwiające modelowanie przestrzeni gospodarczo-społecznej, jej podmiotowej wspólnoty samorządowej. Na terenie MOF GW niezbędne jest podjęcie działań (zastosowanie odpowiednich instrumentów), które prowadzić będą do pobudzenia przedsiębiorczości i poprawy sytuacji na rynku pracy. Bardzo ważne jest przygotowanie infrastruktury, która służyć będzie sektorowi gospodarki lokalnej, przede wszystkim uzbrajanie terenów inwestycyjnych.

Problem z niedoborem uzbrojonych terenów na terenie MOF GW jako jedno z zagrożeń dla rozwoju lokalnej gospodarki został przedstawiony w diagnozie w potencjale infrastrukturalno-gospodarczym. Stan ten został również ujęty w Strategii Rozwoju MOF GW w podrozdziale 2.2 Kapitał materialny (sfera gospodarczo-infrastrukturalna).

Realizacja priorytetu spowoduje wystąpienie wielu korzyści, m.in. takich jak:

- wsparcie rozwoju gospodarczego MOF GW,
- podniesienie rangi MOF GW pod względem potencjału przyciągania inwestycji,
- poprawę tendencji na rynku pracy – wzrost liczby miejsc pracy,
- wzrost dywersyfikacji gospodarczej MOF GW,
- wzrost poziomu rozwoju przedsiębiorczości¹¹³,
- aktywizację zawodową mieszkańców,
- zmniejszenie odpływu migracyjnego mieszkańców,
- wzrost zamożności mieszkańców.

Preferencje uzyskają projekty realizowane na nieużytkach, terenach zlokalizowanych w pobliżu infrastruktury transportowej (autostrady, drogi szybkiego ruchu, drogi krajowe, linie

¹¹³ *Mogą być realizowane także projekty rewitalizacyjne na obszarach zdegradowanych związane z kompleksowym uzbrojeniem terenów, i przeznaczonych pod inwestycje (z wyłączeniem terenów pod inwestycje mieszkaniowe) ujęte w Programach Rewitalizacji.*

kolejowe), terenach zdegradowanych, wymagających rewitalizacji, w związku ze zintensyfikowanym i udokumentowanym zapotrzebowaniem firm poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności.

Warunkiem ubiegania się o dofinansowanie jest wykorzystanie dostępnej infrastruktury. Konieczne jest dołączenie do wniosku o dofinansowanie projektu, dowodów, wiarygodnych analiz świadczących o całkowitym wykorzystaniu przez Beneficjenta dotychczas dostępnej na jego terenie infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorstw. Analiza powinna zawierać informacje dotyczące potencjalnego wykorzystania w przedmiotowym zakresie oraz środki zapobiegawcze, środki korygujące w odniesieniu do planowanych wskaźników dotyczących stopnia wykorzystania i efektywności wykorzystania infrastruktury.

Nie będą wspierane projekty z zakresu promocji turystycznej oraz inwestycje w infrastrukturę drogową, dojazdową do terenów inwestycyjnych.

Oczekiwane rezultaty

Wsparcie tworzenia terenów inwestycyjnych ułatwi dalszy rozwój istniejących MŚP oraz przyciąganie nowych inwestorów, co w znacznym stopniu przyczyni się do rozwoju MOF GW. Profesjonalnie przygotowane miejsca pod inwestycje przyczynią się do zwiększania konkurencyjności przedsiębiorstw i powstania kolejnych miejsc pracy.

Typy projektów:

- kompleksowe uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje (w tym na obszarze zdegradowanym¹¹⁴) lub obszarze typu brown field¹¹⁵ (z wyłączeniem terenów pod inwestycje mieszkaniowe), polegające w szczególności na dostarczeniu podstawowych mediów¹¹⁶, tj.: drogi wewnętrzne¹¹⁷, przewody lub urządzenia wodociągowe, kanalizacyjne ciepłownicze, elektryczne, gazowe lub telekomunikacyjne, w tym kampanie promocyjne dotyczące terenów przeznaczonych pod inwestycje (tylko jako element projektu polegającego na kompleksowym uzbrojeniu terenów przeznaczonych pod inwestycje).

Wskaźniki:

Wskaźnik produktu:

- powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych (ha),

¹¹⁴ Pod warunkiem, że został ujęty w Programie Rewitalizacji

¹¹⁵ Obszar typu *brown field* to nieużytek miejski. W przypadku gdy teren ten znajduje się na obszarze zdegradowanym wówczas musi zostać ujęty w Programie Rewitalizacji.

¹¹⁶ Nie kwalifikują się inwestycje w infrastrukturę drogową dojazdową do terenów inwestycyjnych.

¹¹⁷ Tylko jako część projektu infrastrukturalnego, polegającego na uzbrojeniu terenów pod inwestycje i tylko wtedy, gdy w efekcie nastąpi kompleksowe uzbrojenie przeznaczonego pod inwestycje

Wskaźnik rezultatu:

- liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych (szt.),
- wartość nakładów inwestycyjnych wg sektorów gospodarki narodowej (sektor publiczny i prywatny) (zł) – wskaźnik rezultatu strategicznego

Główni beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST), ich związki i stowarzyszenia oraz porozumienia.

Działanie 1.1.1. jest powiązane z Celem tematycznym 3 Umowy partnerstwa, ukierunkowanym na wzmocnienie konkurencyjności MŚP (PI 3a promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwanie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości), i będzie wykorzystywało wsparcie finansowe środkami RPO Lubuskie 2020, zapisanymi w Działaniu 1.3. Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych, Poddziałaniu 1.3.2. Tereny inwestycyjne – ZIT Gorzów Wlkp., zgodnie z SzOOP – Lubuskie 2020¹¹⁸.

Wybór projektów

Przewiduje się następujące tryby wyboru projektów:

- Tryb konkursowy

Wybór projektów do dofinansowania w trybie konkursowym odbywać się będzie na podstawie sformułowanych przez Referat ZIT, we współpracy z gminami MOF GW przyjętych przez Komitet Sterujący ZIT, a następnie zatwierdzonych przez IZ RPO Lubuskie 2020 oraz przyjętych przez Komitet Monitorujący RPO-Lubuskie 2020 kryteriów wyboru projektów. Proponowane kryteria oceny zgodności projektów ze Strategią ZIT MOF GW znajdują się w niniejszym dokumencie, w tabeli 38.

Działanie 1.1.2. Promowanie przedsiębiorczości poprzez ułatwane gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów.

Uzasadnienie:

W celu wsparcia rozwoju gospodarczego, niezbędnym elementem wydaje się odpowiednia promocja potencjału gospodarczego MOF GW.

¹¹⁸ „Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020” – sierpień 2015r.

W sferze promocji gospodarczej będzie to przede wszystkim skuteczna i efektywna promocja regionalnych towarów, branż, firm i marek oraz oddziaływanie na rzecz dopływu do regionu bezpośrednich inwestycji firm krajowych i zagranicznych.

Działania mające na celu promocję gospodarczą muszą być podejmowane w sposób planowy i skoordynowany, na podstawie wypracowanej wspólnie z partnerami gospodarczymi koncepcji. Taką koncepcję zawiera strategia rozwoju województwa (plan inwestycyjny). Projekty z zakresu promocji gospodarczej regionu wpisywać się muszą w ww. dokument.

Oczekiwane rezultaty

Realizacja priorytetu przyczyniać się będzie przede wszystkim do wykreowania pozytywnego wizerunku MOF GW oraz rozwoju stosunków gospodarczych z regionami krajowymi i zagranicznymi.

Realizacja działań w ramach 1.1.2. spowoduje zintensyfikowanie współpracy gospodarczej, wzrost wymiany handlowej oraz przyciąganie nowych inwestorów, jak i kapitału inwestycyjnego. Działania podejmowane w oparciu o zdiagnozowane potrzeby podmiotów gospodarczych MOF GW sprzyjać będą umiędzynarodowieniu ich oferty oraz wzmocnieniu ich pozycji na rynku krajowym i międzynarodowym.

Typy projektów:

- promocja gospodarcza regionu

Wskaźniki:

Wskaźniki produktu:

- liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno – promocyjnych o charakterze międzynarodowym - (szt.)
- liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno – promocyjnych o charakterze krajowym - (szt.)

Wskaźniki rezultatu strategicznego:

- przychody ze sprzedaży produktów na eksport (zł)

Główni beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia

Działanie 1.1.2. jest powiązane z Celem tematycznym 3 Umowy partnerstwa, ukierunkowanym na wzmacnianie konkurencyjności MŚP (PI 3b opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia), i będzie wykorzystywało wsparcie finansowe środkami RPO Lubuskie 2020, zapisanymi w Działaniu 1.4. Promocja regionu i umiędzynarodowienie sektora MŚP, Poddziałaniu 1.4.2. Promocja regionu – ZIT Gorzów Wlkp., zgodnie z SzOOP – Lubuskie 2020.

Wybór projektów

Przewiduje się następujące tryby wyboru projektów:

- Tryb konkursowy

Wybór projektów do dofinansowania w trybie konkursowym odbywać się będzie na podstawie sformułowanych przez Referat ZIT, we współpracy z gminami MOF GW przyjętych przez Komitet Sterujący ZIT, a następnie zatwierdzonych przez IZ RPO Lubuskie 2020 oraz przyjętych przez Komitet Monitorujący RPO-Lubuskie 2020 kryteriów wyboru projektów. Proponowane kryteria oceny zgodności projektów ze Strategią ZIT MOF GW znajdują się w niniejszym dokumencie, w tabeli 38.

Priorytet 1.2. Wysoka jakość edukacji.

Działanie 1.2.1. Wsparcie edukacji przedszkolnej w MOF GW.

Uzasadnienie:

Kluczowym wyzwaniem dla systemu oświaty w kraju, regionie jak i w obszarze MOF GW jest dostosowanie form i metod nauczania do potrzeb rynku pracy. Jest to proces niezwykle skomplikowany ze względu na dynamiczne zmiany zachodzące w gospodarce i społeczeństwie. System nauczania powinien zwiększać swój zasięg, obejmując wsparciem osoby na każdym etapie życia – począwszy od edukacji przedszkolnej, na kształceniu osób dorosłych skończywszy. Kształcenie powinno zostać w większym stopniu zintegrowane z rynkiem pracy. Nie może być to jednak system jednokierunkowy, powinien dawać umiejętności i wiedzę pozwalającą na możliwie szybkie przekwalifikowanie się w przyszłości. Istotnym elementem systemu powinno być likwidowanie barier do edukacji (w tym przedszkolnej), zarówno geograficznych, jak i społecznych, finansowych i zdrowotnych. Wyrównanie szans w dostępie do edukacji bezpośrednio wpływa na wyrównanie szans na rynku pracy.

W ramach Działania 1.2.1. podjęte będą działania upowszechniające i podnoszące jakość edukacji przedszkolnej.

Typy projektów przewidziane do realizacji wynikają z przeprowadzonej diagnozy oraz zidentyfikowanych problemów w zakresie opisanego potencjału demograficznego i społecznego w rozdziale 4.1 niniejszego dokumentu.

Oczekiwane rezultaty:

Niezwykle istotnym działaniem w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych jest jakość i dostępność kształcenia. Z punktu widzenia rozwoju dziecka ogromną rolę należy przypisać edukacji przedszkolnej i podstawowej, która ma zdecydowany wpływ na późniejszy proces kształcenia. Dotyczy to w szczególności sposób dzieci z niepełnosprawnościami, u których możliwie wczesna edukacja przedszkolna ma znaczenie rehabilitacyjne oraz zapobiega wykluczeniu społecznemu rodziny, umożliwiając rodzicom, zwłaszcza matkom, aktywność zawodową i pełnienie innych ról społecznych. Istotnym elementem poprawy jakości kształcenia w MOF GW jest zarówno zwiększenie dostępności, jak i poprawienie jakości edukacji przedszkolnej. Jakość edukacji na tym poziomie, różnorodność zajęć i wysokie kwalifikacje kadry pedagogicznej w przedszkolach mają bezpośredni wpływ na właściwy rozwój edukacyjny dziecka oraz płynne i bezkonfliktowe przejście do etapu szkoły podstawowej. Rezultatem podjętych działań będzie upowszechnienie edukacji przedszkolnej szczególnie na obszarach, gdzie jej dostępność jest ograniczona, w tym na obszarach wiejskich. Zapewnienie wsparcia dla najmłodszych dzieci przyczyni się do wczesnej identyfikacji i eliminacji barier już na pierwszych etapach edukacji.

Interwencja w tym obszarze ma na celu poprawę jakości i dostępności edukacji przedszkolnej w MOF GW.

Typy projektów:

- I. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych OWP¹¹⁹.
- II. Dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności.

¹¹⁹ Dofinansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego ze środków EFS możliwe jest przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Beneficjent będzie zobowiązany do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu. Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość ośrodków wychowania przedszkolnego do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego.

III. Rozszerzenie oferty OWP o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów¹²⁰:

- a) zajęcia specjalistyczne, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532): korekcyjnokompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;
- b) zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju w rozumieniu ustawy o systemie oświaty;
- c) zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy np. gimnastyka korekcyjna,
- d) zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne.

IV. Wydłużenie godzin pracy OWP.

V. Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego, do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym w szczególności z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zakresie współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych:

- a) kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne);
- b) szkolenia kaskadowe, w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach PO WER;
- c) studia podyplomowe;
- d) budowanie i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;
- e) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami np. specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi.

VI. Kształtowanie i rozwijanie u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy (matematyczno-przyrodniczych, ICT, językowych) oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej)

¹²¹

Typy projektów III-V mogą występować jedynie jako uzupełnienie działań określonych w typach I i/lub II. Typ VI może występować wyłącznie jako odrębny typ projektu.

Ww. działania powinny być realizowane zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO Lubuskie 2020.

¹²⁰ Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w których zostały utworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS możliwe jest przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

¹²¹ Projekty mogą obejmować również doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u dzieci w wieku przedszkolnym, kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).

Wskaźniki

Wskaźniki produktu:

- liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej (osoby),
- liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie (szt.),
- liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie (osoby).

Wskaźniki rezultatu:

- liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu (osoby).

Główni beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST), ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,
- szkoły, przedszkola i placówki (w rozumieniu ustawy o systemie oświaty) i ich organy prowadzące.

Działanie 1.2.1. jest powiązane z Celem tematycznym 10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie* Umowy partnerstwa (PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia), i będzie wykorzystywało wsparcie finansowe środkami RPO Lubuskie 2020, zapisanymi w Działaniu 8.1. Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej, Poddziałaniu 8.1.2. Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie elementarnym realizowane przez ZIT Gorzów Wielkopolski, zgodnie z SzOOP – Lubuskie 2020.

Wybór projektów:

Przewiduje się następujące tryby wyboru projektów:

- Tryb konkursowy.

Wybór projektów do dofinansowania w trybie konkursowym odbywać się będzie na podstawie sformułowanych przez Referat ZIT, we współpracy z gminami MOF GW

przyjętych przez Komitet Sterujący ZIT, a następnie zatwierdzonych przez IZ RPO Lubuskie 2020 oraz przyjętych przez Komitet Monitorujący RPO-Lubuskie 2020 kryteriów wyboru projektów. Proponowane kryteria oceny zgodności projektów ze Strategią ZIT MOF GW znajdują się w niniejszym dokumencie, w tabeli 38.

Działanie 1.2.2. Wsparcie kształcenia ogólnego w MOF GW.

Uzasadnienie:

Współczesny świat generuje nieznane (co oczywiste) wcześniej problemy, które tworzą bardzo skomplikowany kontekst działania dla wszystkich instytucji edukacyjnych. Złożoność zadań, wysokie standardy jakości, chęć zapewnienia wszystkim dostępu do edukacji, gwałtowne zmiany, rozwój nauki i techniki, zasadniczo wpływają na sytuację szkół. Świadomość nieustannej i nieprzewidywalnej zmiany powinna determinować nasze myślenie o świecie i edukacji. Aby jakość edukacji przynosiła oczekiwane rezultaty, a nie utrwałała stan aktualny, należy stale dbać o jej jakość poprzez wsparcie nie tylko uczniów, ale i nauczycieli (specjalne zindywidualizowane programy edukacyjne itp.).

Dlatego ogromnie istotnym jest, aby edukacja w obszarze funkcjonalnym sprostała wyzwaniom cywilizacyjnym, w dużej mierze wpływając na wzrost przewagi konkurencyjnej.

W ramach Działania 1.2.2. podjęte będą działania upowszechniające i podnoszące jakość edukacji ogólnej, działania zmierzające do wyrównywania i stałego podnoszenia poziomu kształcenia na etapie szkoły podstawowej, gimnazjum i nauczania ponadgimnazjalnego na terenie MOF GW.

Typy projektów przewidziane do realizacji wynikają z przeprowadzonej diagnozy oraz zidentyfikowanych problemów w zakresie opisanego potencjału demograficznego i społecznego w rozdziale 4.1 niniejszego dokumentu.

Oczekiwane rezultaty:

Niezwykle istotnym działaniem w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych jest jakość i dostępność kształcenia. Planowane działania bezpośrednio przyczynią się do przeciwdziałania występującemu w szkołach zjawisku rozwarstwienia społecznego, a w dalszej perspektywie czasowej, pozwolą na wykorzystanie potencjału dobrze wykształconych młodych ludzi na regionalnym rynku pracy. Zaplanowane wsparcie powinno dać podstawę do dalszego rozwijania umiejętności zgodnie z predyspozycjami uczniów oraz pozwalać na względnie łatwą możliwość nabywania nowych kwalifikacji już po zakończeniu etapu edukacji formalnej.

Realizacja działań ZIT pozwoli także uzupełnić braki w zakresie wyposażenia w nowoczesne pomoce dydaktyczne.

Interwencja w tym obszarze ma na celu poprawę jakości i dostępności edukacji ogólnej w MOF GW, a pośrednio zwiększenie szans na zatrudnienie przyszłych absolwentów szkół.

Typy projektów:

- I. Kształcenie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej) poprzez:
 - a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej),
 - b) kształtowanie i rozwijanie u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).
- II. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu poprzez realizację przynajmniej dwóch z następujących elementów¹²²:
 - a) wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki,
 - b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu,
 - c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów lub słuchaczy w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.
- III. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego.
- IV. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych poprzez:
 - a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej,

¹²² Co do zasady oba elementy powinny zostać zawarte w projekcie chyba, że w regulaminie konkursu zawarto informację o możliwości realizacji jednego z elementów poza projektem.

- b) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,
 - c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.
- programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy poprzez naukę programowania.

Ww. działania powinny być realizowane zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO Lubuskie 2020.

Wskaźniki:

Wskaźniki produktu:

- liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie (osoby),
- liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie (osoby),
- liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie (osoby),
- liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych (szt.),
- liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie (szt.)

Wskaźniki rezultatu:

- liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu (osoby),
- liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych (szt.),
- liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu (osoby).

Główni beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST), ich związki, stowarzyszenia i porozumienia,
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,

- szkoły i placówki (w rozumieniu ustawy o systemie oświaty) i ich organy prowadzące.

Działanie 1.2.2. jest powiązane z Celem tematycznym 10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie* Umowy partnerstwa (PI 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia), i będzie wykorzystywało wsparcie finansowe środkami RPO Lubuskie 2020, zapisanymi w Działaniu 8.2. Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych, Poddziałaniu 8.2.2. Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych - ZIT Gorzów Wielkopolski, zgodnie z SzOOP – Lubuskie 2020.

Wybór projektów:

Przewiduje się następujące tryby wyboru projektów:

- Tryb konkursowy.

Wybór projektów do dofinansowania w trybie konkursowym odbywać się będzie na podstawie sformułowanych przez Referat ZIT, we współpracy z gminami MOF GW przyjętych przez Komitet Sterujący ZIT, a następnie zatwierdzonych przez IZ RPO Lubuskie 2020 oraz przyjętych przez Komitet Monitorujący RPO-Lubuskie 2020 kryteriów wyboru projektów. Proponowane kryteria oceny zgodności projektów ze Strategią ZIT MOF GW znajdują się w niniejszym dokumencie, w tabeli 38.

Działanie 1.2.3. Wsparcie kształcenia zawodowego w MOF GW.

Uzasadnienie:

Jednym z głównych problemów, z którym zmagają się polska gospodarka, jest nieelastyczny, często nie odpowiadający potrzebom rynku pracy, system edukacji zawodowej oraz brak kultury uczenia się przez całe życie. Te czynniki przekładają się na niską jakość kapitału ludzkiego oraz pogarszają konkurencyjność polskich przedsiębiorstw.

Szczególnie ważne wyzwania stoją przed szkolnictwem zawodowym. Jego celem jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania

pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

Niezmiernie ważne są działania oraz odpowiednie programy nauczania wspomagające rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki. To wszystko zapewni absolwentom możliwość sprostania wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy i wpłynie na konkurencyjność kapitału ludzkiego MOF GW.

Należy jeszcze nadmienić że Polska ma jeden z najniższych wskaźników uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu i szkoleniu w całej Unii Europejskiej. Konieczne jest zatem podjęcie działań horyzontalnych, które wpłyną na upowszechnienie idei uczenia się przez całe życie oraz wzrost zainteresowania przedsiębiorców inwestowaniem w kwalifikacje pracowników. Propagowanie kształcenia ustawicznego, jego różnych form, przysłuży się aktualizowaniu kompetencji i kwalifikacjom kapitału ludzkiego obszaru funkcjonalnego, przynosząc wymierne korzyści ekonomiczne i gospodarcze.

Powyższe argumenty powodują konieczność przeznaczenia odpowiedniej alokacji na priorytet inwestycyjny. Typy projektów przewidziane do realizacji wynikają z przeprowadzonej diagnozy oraz zidentyfikowanych problemów w zakresie opisanego potencjału demograficznego i społecznego w rozdziale 4.1 niniejszego dokumentu.

Oczekiwane rezultaty:

Dynamicznie zmieniający się rynek pracy, wdrażanie nowych technologii i systemów produkcji wymuszają wprowadzenie zmian w systemie oświaty, zwłaszcza w odniesieniu do szkół zawodowych. Skuteczna edukacja zawodowa wymaga poprawienia bazy dydaktycznej, jakości nauczania oraz nawiązania szerszej współpracy z potencjalnymi pracodawcami. Zaplanowane wsparcie da podstawę do dalszego rozwijania umiejętności zgodnie z predyspozycjami uczniów oraz pozwoli na względnie łatwą możliwość nabywania nowych kwalifikacji już po zakończeniu etapu edukacji formalnej. Interwencja w tym obszarze ma na celu poprawę jakości kształcenia zawodowego w MOF GW oraz zintegrowanie kształcenia z rynkiem pracy, a pośrednio zwiększenie szans na zatrudnienie przyszłych absolwentów szkół zawodowych.

Typy projektów:

Programy wspierające kształcenie zawodowe w zakresie:

I. Podniesienie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, w tym rozwój współpracy szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym, poprzez:

- a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczaniem zawodem, we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
- b) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczestników pozaszkolnych form kształcenia zawodowego i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia;
- c) tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów;
- d) rozwój współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym.

II. Tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz tworzenie innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU poprzez:

- a) przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonej branży;
- b) wsparcie realizacji zadań przez CKZiU lub innych zespołów realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonych branż.

III. Rozwój doradztwa edukacyjno – zawodowego, poprzez:

- a) uzyskiwanie kwalifikacji doradców zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych doradców edukacyjno-zawodowych, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- b) tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery;
- c) zewnętrzne wsparcie szkół w obszarze doradztwa edukacyjnozawodowego.

Wskaźniki:

Wskaźniki produktu:

- liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego (szt.),
- liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie (osoby),
- liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy (osoby).

Wskaźniki rezultatu:

- liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS (szt.),
- liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu (osoby)

Główni beneficjenci:

- szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe i ich organy prowadzące (w rozumieniu ustawy o systemie oświaty), ich związki, stowarzyszenia i porozumienia.

Działanie 1.2.3. jest powiązane z Celem tematycznym 10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie* Umowy partnerstwa (PI 10iv *lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami*), i będzie wykorzystywało wsparcie finansowe środkami RPO Lubuskie 2020, zapisanymi w Działaniu 8.4. Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego, Poddziałaniu 8.4.2. Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego, realizowane przez ZIT Gorzów Wlkp., zgodnie z SzOOP – Lubuskie 2020.

Wybór projektów

Przewiduje się następujące tryby wyboru projektów:

- Tryb konkursowy.

Wybór projektów do dofinansowania w trybie konkursowym odbywać się będzie na podstawie sformułowanych przez Referat ZIT, we współpracy z gminami MOF GW przyjętych przez Komitet Sterujący ZIT, a następnie zatwierdzonych przez IZ RPO Lubuskie 2020 oraz przyjętych przez Komitet Monitorujący RPO-Lubuskie 2020 kryteriów wyboru projektów. Proponowane kryteria oceny zgodności projektów ze Strategią ZIT MOF GW znajdują się w niniejszym dokumencie, w tabeli 38.

Działanie 1.2.4. Rozwój infrastruktury edukacji zawodowej w MOF GW.

Uzasadnienie:

Przyjmując założenie, że kapitał ludzki ma istotny wpływ na wzrost gospodarczy oraz że jego głównym źródłem są inwestycje w edukację, konieczna jest aktywna polityka, ukierunkowana na podnoszenie jej jakości i tworzenie bazy edukacyjnej, a co za tym idzie, podnoszenie rentowności tej formy inwestycji. Ponadto przedmiotem polityki powinno stać się kształtowanie zdrowych stosunków społecznych, umożliwiających rozwój przedsiębiorczości, zwiększających wydajność oraz wpływających pozytywnie na akumulację i wzrost gospodarczy.

Polska, jako kraj w okresie przemian ustrojowych, dążący do jak najszybszego zrównania poziomu gospodarczego z krajami Unii Europejskiej, cały czas stoi przed wielkim wyzwaniem. Wyzwaniem tym jest osiągnięcie jak najlepszych wyników gospodarczych oraz stworzenie mocnej podstawy dla dalszego rozwoju, na którą niewątpliwie składają się umiejętności i wiedza ludności oraz stosunki społeczne. Proces kształtowania kapitału ludzkiego zaczyna się już bowiem w momencie narodzin i trwa praktycznie przez całe życie. Nie ulega więc wątpliwości, że edukacja szkolna w największym stopniu wpływa na jego rozwój. Kapitał ludzki cały czas powinien być rozwijany, ponieważ wraz ze wzrostem kwalifikacji i poziomu wykształcenia, następuje stały wzrost wydajności i efektywności. Dlatego edukacja (tworzenie jej zaplecza, infrastruktury) odgrywa kluczową rolę w Strategii Rozwoju MOF GW i tworzeniu trwałej przewagi konkurencyjnej, opartej na kapitale ludzkim.

Typy projektów przewidziane do realizacji wynikają z przeprowadzonej diagnozy oraz zidentyfikowanych problemów w zakresie opisanego, w rozdziale 4.1 niniejszego dokumentu, potencjału demograficznego i społecznego.

Oczekiwane rezultaty

W ramach Działania 1.2.4. wspierane będą działania mające na celu wzrost dostępności wysokiej jakości usług edukacyjnych. Realizacja tego Działania przyczyni się do polepszenia warunków dla rozwoju edukacji zawodowej w MOF GW.

W ramach Działania 1.2.4. wspierane będą inwestycje mające na celu wzrost dostępności wysokiej jakości szkolnictwa oraz usług edukacyjnych w MOF GW. Polepszeniu ulegną warunki dla rozwoju szkolnictwa w MOF GW. Tym samym przyczyni się również do poprawy spójności społecznej i terytorialnej w zakresie wyrównywania dostępu do usług edukacyjnych oraz wyrównywania szans rozwojowych uczniów z różnych środowisk i obszarów.

Realizacja Działania 1.2.4. wesprze działania mające na celu wzrost dostępności wysokiej jakości szkolnictwa zawodowego w MOF GW. Przyczyni się do polepszenia warunków dla rozwoju szkolnictwa zawodowego w MOF GW poprzez modernizację szkół zawodowych. Interwencja w tym obszarze ma na celu poprawę jakości infrastruktury służącej praktycznej nauce zawodu, a przez to poprawę jakości kształcenia i zwiększenie integracji systemu nauczania z potrzebami rynku pracy. Podniesienie atrakcyjności i elastyczności kształcenia zawodowego, zwiększenie jego potencjału oraz lepsze dopasowanie kształcenia zawodowego do potrzeb pracodawców, zwiększy szanse młodych ludzi na odnalezienie się na rynku pracy.

Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną przyczynią się zatem do zwiększenia atrakcyjności wyboru kształcenia zawodowego jako ścieżki edukacyjnej, a dostosowanie jego oferty do potrzeb rynku pracy, dostarczy na rynek pracy większą liczbę wykwalifikowanych specjalistów o kwalifikacjach odpowiadających aktualnym wymaganiom pracodawców.

Typy projektów:

- inwestycje w infrastrukturę szkół, służącą popularyzacji nauki,
- inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa zawodowego, na podstawie kompleksowych planów rozwoju szkolnictwa zawodowego,
- komplementarne i zintegrowane inwestycje w infrastrukturę służącą do szkoleń zawodowych i uczenia się przez całe życie według jasno określonych potrzeb.

Wskaźniki:

Wskaźniki produktu:

- potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35) (osoby),

- liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty (szt.),
- liczba wspartych instytucji popularyzujących naukę i innowacje (szt.).

Wskaźnik rezultatu:

- liczba utrzymanych miejsc pracy (EPC),
- liczba osób objętych działaniami instytucji popularyzujących naukę i innowacje (osoby),
- procent uczniów w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych w stosunku do ogółu uczniów ponadgimnazjalnych (%) – wskaźnik rezultatu strategicznego.

Główni beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia.

Działanie 1.2.4. jest powiązane z Celem tematycznym 9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją* Umowy partnerstwa (PI 10a inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej), i będzie wykorzystywało wsparcie finansowe środkami RPO Lubuskie 2020, zapisanymi w Działaniu 9.3. Rozwój infrastruktury edukacyjnej, Poddziałaniu 9.3.2. Rozwój infrastruktury edukacyjnej - ZIT Gorzów Wlkp., zgodnie z SzOOP – Lubuskie 2020.

Wybór projektów

Przewiduje się następujące tryby wyboru projektów:

- tryb pozakonkursowy: jako podstawowy tryb wyboru projektów.

Tryb pozakonkursowy zastosowany zostanie dla projektów wynikających ze Strategii Rozwoju MOF GW oraz Strategii ZIT.

Uwzględnienie pozakonkursowego trybu wyboru projektów uzasadnione jest z uwagi na decydujące znaczenie dla osiągnięcia celu osi priorytetowej oraz zidentyfikowane w dokumentach strategicznych znaczenie projektu.

Tryb pozakonkursowy: w przypadku inwestycji w infrastrukturę edukacji kształcenia zawodowego, przy czym tryb pozakonkursowy zostanie zastosowany w zakresie wsparcia infrastruktury edukacyjnej szkolnictwa zawodowego o znaczeniu strategicznym dla regionu, natomiast tryb konkursowy – w przypadku pozostałych inwestycji.

- tryb konkursowy: wybór projektów do dofinansowania w trybie konkursowym odbywać się będzie na podstawie sformułowanych przez Referat ZIT, we współpracy z gminami MOF GW przyjętych przez Komitet Sterujący ZIT, a następnie zatwierdzonych przez IZ RPO Lubuskie 2020 oraz przyjętych przez Komitet Monitorujący RPO-Lubuskie 2020 kryteriów wyboru projektów. Proponowane kryteria oceny zgodności projektów ze Strategią ZIT MOF GW znajdują się w niniejszym dokumencie, w tabeli 38.

Priorytet 1.3. Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej MOF GW.

Działanie 1.3.1. Rozwijanie infrastruktury drogowej zapewniającej dostępność do sieci TEN-T.

Uzasadnienie:

Krzyżowanie się na terenie MOF GW ważnych szlaków komunikacyjnych w połączeniu z położeniem tranzytowym, posiadany walorami krajobrazowymi i turystycznymi oraz dokonującym się rozwojem społeczno - gospodarczym, to czynniki, które wymuszają znaczące nakłady na infrastrukturę transportową.

Priorytet ma szczególne znaczenie w kontekście realizacji zapisów Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego, dotyczących Celu strategicznego 2: Wysoka dostępność transportowa i teleinformatyczna; w zakresie Celu operacyjnego 2.1. Budowa nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury komunikacyjnej, w tym rozwój infrastruktury drogowej, poprzez zapewnienie skomunikowania węzłów dróg sieci TEN-T (droga S3) z siecią dróg niższych kategorii.

W ramach Działania 1.3.1. przewiduje się realizację inwestycji dotyczących budowy oraz modernizacji infrastruktury drogowej o znaczeniu regionalnym wraz z infrastrukturą towarzyszącą, która ma największy wkład w łączność transportową z infrastrukturą TEN-T. Interwencja Działania 1.3.1. skupia się na inwestycjach w drogi w ciągach komunikacyjnych stanowiących połączenie z siecią TEN-T (drogi regionalne). Inwestycje w drogi zapewnią konieczne połączenia z siecią autostrad i dróg ekspresowych, bądź przyczynią się do uzupełnienia luki w funkcjonującej sieci transportowej.

Projekty, które będą realizowane w ramach Działania 1.3.1. muszą zostać zdiagnozowane w Programie Rozwoju Transportu Województwa Lubuskiego.

Typy projektów przewidziane do realizacji wynikają z przeprowadzonej diagnozy oraz zidentyfikowanych problemów w zakresie opisanego potencjału infrastrukturalno-gospodarczego w rozdziale 4.2 niniejszego dokumentu.

Oczekiwane rezultaty:

Niezadawalający stan kluczowej sieci drogowej MOF GW wpływa na zmniejszenie atrakcyjności inwestycyjnej i jakości życia mieszkańców. Obciążenia komunikacyjne istniejących szlaków w MOF GW są coraz większe, co jest efektem dynamicznego rozwoju powiązań funkcjonalnych między rdzeniem a gminami zewnętrznymi. Podejmowanie przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę jakości szlaków komunikacyjnych MOF GW i zwiększenie mobilności mieszkańców wpłynie pozytywnie na wzrost napływu kapitału decydującego o jego możliwościach rozwojowych, a także wpłynie na wzrost bezpieczeństwa użytkowników dróg. Realizacja zamierzeń zapisanych w Działaniu 1.3.1. wpłynie na zwiększanie mobilności w MOF GW oraz na czas dojazdu do jego rdzenia. W rezultacie interwencji tego Działania poprawie ulegnie infrastruktura drogowa oraz bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

Typy projektów:

- inwestycje w rozbudowę regionalnej infrastruktury drogowej, w tym budowa i modernizacja przepraw mostowych w ciągach komunikacyjnych

Wskaźniki:

Wskaźnik produktu:

- całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14) (km),
- liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego (szt.).

Wskaźnik rezultatu:

- wzrost natężenia ruchu na przebudowanych lub zmodernizowanych drogach (ilość pojazdów w porze dziennej) – wskaźnik rezultatu strategicznego,
- wskaźnik M^{123} – wskaźnik rezultatu strategicznego,
- zmniejszenie wypadkowości/kolizyjności na zmodernizowanym odcinku drogi (wypadki/kolizje/rok) – wskaźnik rezultatu strategicznego.

Główni beneficjenci:

- jednostki samorządu terytorialnego (JST) ich związki, stowarzyszenia i porozumienia.

¹²³ wskaźnik M jest wielkością bezwymiarową, wiążącą wielkość przekroczeń z liczbą ludności przebywającej w obszarach, na których występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu dB

